

FIELDLAB

EVENEMENTEN

ADVIES

HEROPENING EVENEMENTEN

TYPE VI

DOORSTROOM LOCATIES

Inhoud

Management summary.....	3
Type VI evenementen	5
Veiligheidsmaatregelen	5
Bouwstenen	6
Indeling en maatregelen bubbels.....	6
Triage, tracken en tracen	6
Bezoekersdynamiek	7
Luchtkwaliteit.....	9
Persoonlijke bescherming	10
Reiniging en desinfectie van oppervlakken en materialen	10
Kwetsbare groepen	10
Sneltesten	10
Risicoanalysemodel.....	11
Impact van bouwstenen op risico	11
Risicoverhouding van Type VI evenementen	11
Aanbevelingen	13

Management summary

Het Fieldlab Evenementen heeft als hoofddoel om de evenementenbranche terug naar het oude normaal te brengen. Het Fieldlab is een gezamenlijk initiatief vanuit de evenementensector, verenigd in het EventPlatform en de Alliantie van Evenementenbouwers en het Rijk. Het programma wordt ondersteund door de ministeries van VWS, OCW, EZK en JenV.

Om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om, met het loslaten van de 1,5 meter maatregel, veilige evenementen te organiseren en daartoe data te verzamelen, werd een onderzoeksprogramma ontwikkeld. Dit programma richtte zich op vier verschillende typen evenementen:

- Type I - Indoor evenementen met een passief publiek
- Type II - Indoor evenementen met een actief publiek
- Type III - Outdoor evenementen met een actief publiek
- Type IV - Outdoor evenementen met een vrij bewegend publiek (festivals)

In de tweede fase van het onderzoek zijn hier nog andere typen evenementen aan toegevoegd:

- Type V - Massaparticipatie (sport)evenementen
- Type VI - Doorstroomevenementen (beurzen)

Deze laatste twee typen bleken niet op de juiste wijze beoordeeld te kunnen worden op basis van de eerste onderzoeksfase.

In dit document presenteren wij de data die zijn verzameld tijdens de pilotevenementen van Fieldlab Evenementen, type VI. Dit zijn evenementen waar een groot aantal personen aan deelneemt, zoals bijvoorbeeld hardloopevenementen, fietstoertochten, wandelevenementen, etc.

Door middel van het eerder getoetste risicomodel dat is ontwikkeld ten behoeve van Fieldlab Evenementen hebben we een risicoanalyse gemaakt van het deelnemen aan een type VI evenement.

In samenwerking met onze onderzoek partners, Radboudumc, BUAS, TU Delft, en ondersteund door partijen als Close en DCM, zijn wij in staat geweest om relevante data te verzamelen en deze in het risicomodel te verwerken. Op basis van onze gegevens en het risicomodel trekken wij de volgende conclusies voor type VI evenementen.

Evenementen van het type VI kunnen, met de juiste set aan maatregelen, veilig plaats vinden, ook bij hoge prevalentie van SARS-CoV-2 c.q. COVID-19. De evenementen vormen met de juiste maatregelen een veilige omgeving, waar geen maximale deelnemersaantallen aan verbonden zijn. De generieke maatregelen, waaronder de 1,5 meter afstand, kunnen worden gesubstitueerd door pre-event of toegangstesten en andere aanbevolen maatregelen.

Het risicomodel van de TU Delft toont aan dat het risico per uur bij evenementen van het type VI, tijdens Fieldlabs (maatregelen en pre-testen) afhankelijk van de maatregelen, lager ligt dan het risico in maatschappelijke situaties thuis of met bezoek aan huis (zonder test).

Het voorstel bestaat eruit dat evenementen van het type VI weer zo spoedig mogelijk plaats kunnen vinden, ook bij een hoge prevalentie, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de volgende set aan maatregelen:

- Sneltest op een decentrale plaats, dicht bij huis en op maximaal 24 uur van het einde van het evenement, bij risiconiveau Ernstig en hoger.
- Gebruikmaking van een app of anderszins toegangscontrole op een negatief testresultaat
- Bezettingsgraad:
 - In risiconiveau ernstig 75% of zeer ernstig 50% van de normale bezetting
 - In risiconiveau zorgelijk of daaronder 100% bezetting
 - In risiconiveau Zeer Ernstig zonder toepassing van plenaire sessies of shows
 - In risiconiveau Ernstig met aanvullende maatregelen bij plenaire sessies of shows conforme Type I evenementen.
- Actieve communicatie met de bezoekers, tbv delen van relevante informatie en wijzen op het naleven van de maatregelen
- Indoor locaties dienen vanaf risiconiveau Zorgelijk, te voldoen aan de corona evenementen ventilatie norm van 24 m³/u per persoon; in risico niveau Waakzaam dient voldaan te worden aan het Bouwbesluit met inachtneming van de minimum ventilatie norm conform richtlijn corona evenementen ventilatienorm juli 2021.
- RIVM regulier kader:
 - Buiten het evenement van toepassing, met speciale aandacht voor eventueel publiek bij de grootste evenementen in de openbare ruimte.

Op basis van de verzamelde data en het risicomodel tonen wij aan dat met deze maatregelen, aangevuld met de aanbevelingen aan het einde van dit document, type VI evenementen geen aanvullend risico opleveren op toenemende verspreiding van het virus of hospitalisaties. Deze maatregelen zijn gebaseerd op de bouwstenen zoals toegepast en beschreven in de onderzoekaanpak **Pilots voor 'Low-Contact Events'** van Fieldlab Evenementen.

Gezien het belang voor de evenementensector dienen wij nu de adviezen voor de type VI evenementen in. Wij verzoeken de betrokken ministeries om dit document met de resultaten en het voorstel te hanteren bij de beoordeling van de mogelijkheid om dit type evenementen toe te staan.

Stuurgroep en Programmteam

Fieldlab Evenementen

Type VI evenementen

Dit zijn evenementen waar deelnemers geen vaste plek hebben en diverse attractie punten verspreid over een venue (zoals stands op een expo of kermis) bezoeken.

Ten behoeve van het onderzoek naar de mogelijkheden om op veilige, verantwoorde, maar ook economisch rendabele wijze dit type evenementen te kunnen organiseren, werd een pilot evenement opgezet:

- 20 mei – Event Summit in Jaarbeurs Utrecht

Ten tijde van de pilots was het risiconiveau ‘zeer ernstig’ met een prevalentie boven de 250 per 100.000.

Veiligheidsmaatregelen

Om deze pilots mogelijk te maken was sprake van een aantal gehanteerde voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen. Deze bestaan uit:

- Antigeen sneltest vooraf, maximaal 24 uur voorafgaand aan het evenement.
- Triagevragen
- Evenementlogistiek (goede in- en uitstroom en scheiding in aankomsttijden)
- Posttest op dag 5 na het bezoek aan het evenement
- Onthouden van bezoek aan kwetsbare groepen tot 10 dagen na event, of tot ontvangst van een negatieve testuitslag na de test op dag 5
- Uitsluiting van kwetsbare groepen
- Verzoek om installatie CoronaMelder app

Vanuit Stichting Open Nederland zijn voor dit evenement weinig gegevens bekend in relatie tot de uitgevoerde testen. We zijn er gegevens vanuit het GGD.

Event	Pretests	Positief	Indetermined	Posttests	Positief
20-5	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	1

De posttest is tevens ingevoerd om de testbereidheid van de bezoeker na afloop te meten. Ten opzichte van eerdere evenement is deze testbereidheid duidelijk afgenomen. Van ongeveer 81% van de bezoekers in fase 1, is dit gedaald naar 33,5% en 42,3%. Om een compleet beeld van de positieve indexen te hebben, zijn ook de meldingen via GGD opgenomen in het overzicht.

Van de persoon met een positief testresultaat na afloop van het evenement (via test op dag 5 en GGD) heeft bron- en contactonderzoek uitgewezen dat geen besmettingen gerelateerd zijn aan de pilot.

Bouwstenen

Zoals in het onderzoeksplan dat voor deze pilots is opgesteld te zien was, werd onderzoek gedaan naar de volgende bouwstenen voor de pilots:

1. Gedrag
2. Triage, Tracken en Tracen;
3. Bezoekersdynamiek;
4. Luchtkwaliteit;
5. Persoonlijke bescherming;
6. Reiniging en desinfectie van oppervlakken en materialen en
7. Kwetsbare groepen
8. Sneltesten

Per bouwsteen is onderzocht op welke wijze data verzameld kunnen worden die bij kunnen dragen aan verbetering van het risicomodel.

Indeling en maatregelen bubbels

Er wordt in deze pilot niet gewerkt met bubbels. Wel zijn de bezoekers in verschillende tijdvakken geplaatst, waarmee een goede spreiding over de dag werd gerealiseerd.

Triage, tracken en tracen

Voor de bouwsteen triage, tracken en tracen is onderzocht of het mogelijk is door een goede triage te voorkomen dat mensen besmettelijk naar het evenement komen en hoe mensen achteraf gevonden kunnen worden bij een positief testresultaat na afloop.

Onderzoeksvragen

- Kunnen we ervoor zorgen dat iedere bezoeker individueel registreert tbv bron- en contactonderzoek achteraf?
- Hoe kan een gezondheidscheck op basis van triagevragen RIVM het meest efficiënt plaats vinden?
- Werken de werkafspraken met de GGD?

Resultaat

Door het op de juiste wijze inrichten van de kaartverkoop en registratie, is bewerkstelligd dat we van alle individuele personen contactgegevens hadden. Uitgangspunt is dat één persoon meerdere kaarten kan aanschaffen, maar vervolgens tbv communicatie op individuele basis de kaarten personaliseert. Het toevoegen van een app (in het geval van de pilots de Close app) waarmee de communicatie op individuele basis is ingericht heeft hierbij geholpen. Zoals eerder gezien bij evenementen installeerde 99% van de bezoekers deze app.

- **99,0%** van alle bezoekers installeert de communicatie app
- **100%** van de bezoekers is individueel ingeschreven (inclusief personeel)

Een gezondheidscheck op basis van de triagevragen heeft via de communicatie app op vier uur voorafgaand aan het evenement plaats gevonden. Vanwege privacywetgeving zijn de data van de antwoorden niet opgeslagen.

Aanbeveling

Triage

1. Advies is om bij hoge risiconiveaus (Ernstig en hoger) een snelst dichtbij huis op te nemen in de customer journey, zodat er ook een beschermend effect op de reisbewegingen ontstaat.
2. In de customer journey werken de triagevragen op ongeveer vier uur van het evenement als een reminder, om weloverwogen de keuze te maken om wel of niet op reis te gaan. Deze adviseren wij als onderdeel van de communicatie met de bezoeker.

Tracking

3. Het is buiten de kaders van een onderzoek niet toegestaan om bezoekers te tracken om op die manier een zeer gedetailleerd BCO uit te kunnen laten voeren bij een eventuele besmetting.¹ Wij adviseren daarom goede afspraken met lokale en landelijke GGD tbv BCO.

Tracing

4. Een oproep om de Coronamelder app te downloaden, is eenvoudig toe te passen in de communicatie met de deelnemers. Wij zouden dit adviseren in de communicatie naar de bezoekers, ter vereenvoudiging van BCO.
5. Aanbod van evenementorganisator aan lokale GGD om bezoekers te mailen als ondersteuning voor BCO. De basis voor dit protocol is door GGD en Fieldlab Evenement i.s.m. RIVM en GGD Amsterdam reeds ontwikkeld. Vanuit de organisatoren van de evenementen moet er een goede voorziening zijn om contact op te kunnen nemen met bezoekers op aangeven van de GGD voor BCO.

Bezoekersdynamiek

Voor de bouwsteen bezoekersdynamiek is onderzocht hoeveel contactmomenten van welke duur op welke afstand er gecreëerd worden bij het bezoek aan een type VI evenement. Op basis hiervan is een risico

Onderzoeksvragen

- Hoeveel onderlinge contacten zijn er tussen mensen tijdens het evenement?
- Wat zijn de contactmomenten en wat is de contactduur?
- Wat is de dynamiek van een contact?
- Werken de maatregelen zoals 1-richting verkeer vs 2-richting verkeer in wandelpaden?

Er wordt uitgegaan van een zestal contact categorieën in het onderzoek. Voor de verzamelde data verwijzen we naar bijlage 1, onderzoeksresultaten BUAS.

Om het aantal contacten bij in- en uitstroom te beperken,² is gebruik gemaakt van tijdsloten:

Tijdslot	Bezoekers
10.00h - 11.00h	500
11.00h - 12.00h	500
12.00h - 13.00h	500

In totaal kwamen 1.263 bezoekers en 200 exposanten naar het evenement. De beurs vond plaats op 6.148 m² waarmee dit overeenkomt met een bezetting van ongeveer 70%.

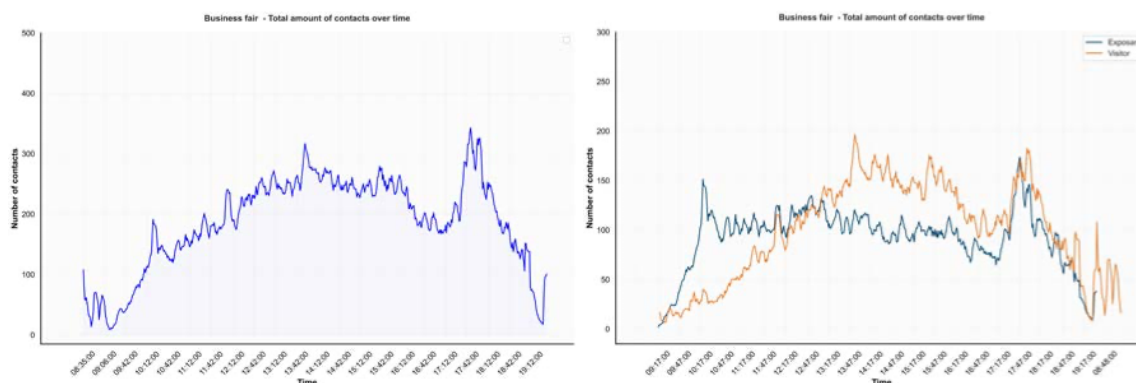
¹ Onderzoek privacy Bureau Brandeis in opdracht Fieldlab Evenementen

² Zie rapportage BUAS

Resultaat

Contact momenten

Het aantal contacten loopt redelijk geleidelijk door de dag, met een piek aan het einde van de dag, gekenmerkt door een afsluitende netwerk borrel.

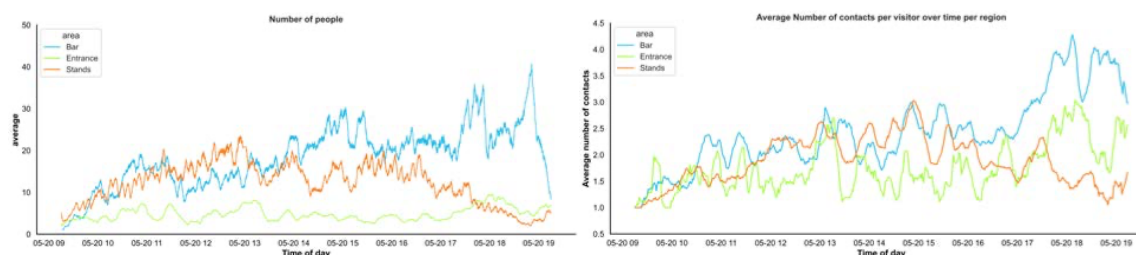

Bezoekers hadden gemiddeld 8.1 unieke contacten cumulatief langer dan 15 minuten op >1,5m afstand. Daarentegen hadden Exposanten een gemiddelde van 10.3 van dergelijke contacten. Per uur hadden daarentegen bezoekers gemiddeld 2.2 contacten per uur en exposanten 1.4.

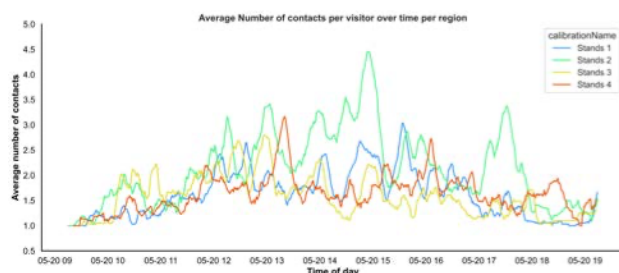
Exposanten hebben opvallend genoeg meer kritieke contacten (>15min, <1,5m) onderling dan met bezoekers. Dit kan mogelijk komen door meerdere exposanten welke een stand bemannen.

Interactions	Visitor	Exhibitors
Visitor	5.9	3.6
Exhibitors	5.6	5.2

Onderstaande grafieken geven aantal personen en gemiddeld aantal contacten <1,5m weer in verschillende dynamische gebieden als entree, bars en stands.

Onderstaande grafiek geeft hetzelfde weer voor de verschillende stand gebieden. Er is geen verklaring gevonden voor de afwijkingen bij stand 2.

De opzet voor de vergelijking tussen 1-richting en 2-richtingsverkeer is in de pilot niet tot uitvoering gekomen.

Versie dd.9 augustus 2021

Aanbeveling

6. Op basis van de contactresultaten bevelen wij aan onderscheid te maken bij risiconiveaus.
 - a. In het risiconiveau Waakzaam en Zorgelijk kunnen Type VI evenementen plaats hebben met 100% bezetting.
 - b. In het risiconiveau Ernstig reduceert dit tot 75% en in Zeer Ernstig tot 50%.
 - c. In risiconiveau Zeer Ernstig zonder toepassing van plenaire sessies of shows
 - d. In risiconiveau Ernstig met aanvullende maatregelen bij plenaire sessies of shows conforme Type I evenementen.

Luchtkwaliteit

Bij indoorlocaties is de luchtkwaliteit cruciaal. Wij verwijzen hiervoor naar de ventilatierichtlijnen zoals opgesteld door BBA binnenmilieu. In deze richtlijnen is reeds rekening gehouden met de Delta variant.

Per persoon dient minimaal 24 m³/uur (6,5 l/s)³ geventileerd te worden, rekening houdend met de beoogde maximale bezettingsgraad (maximumaantal aanwezigen). Betreft het een relatief kleine ruimte (< 1.100 personen) dan gelden aanvullende minimum eisen afhankelijk van het type evenement.

Deze norm is specifiek nu voor Corona.

Resultaat

In de betreffende hal in de Jaarbeurs Utrecht is 48.000 m³/u verse lucht aanvoer gemeten (op basis van een 50% recirculatie instelling en 90% totaal capaciteit instelling), waarmee aan de minimum richtlijn voldaan werd. Ook is berekend dat op basis van 2.000 geplande bezoekers + medewerkers en exposanten, net voldaan is aan de richtlijn van 24 m³/uur per persoon. In praktijk waren er minder bezoekers. (Bijlage 3 – Factsheet)

Aanbeveling

Om te waarborgen dat er tijdens een evenement daadwerkelijk voldoende ventilatie is, worden de volgende stappen aangeraden³:

7. Controleer voorafgaand aan het evenement of de ruimte de juiste ventilatie-voorzieningen heeft. Zijn er bijvoorbeeld voorzieningen voor luchttoevoer en luchtafvoer en is er sprake van voldoende doorspoeling?
8. Pas het aantal bezoekers aan aan de norm van 24m³ per persoon per uur, verse lucht vanaf risiconiveau Zorgelijk. In risiconiveau waakzaam geldt de norm uit het bouwbesluit met als minimumnorm 1.500m³/uur bij een passief (typel) evenement waar bezoekers stil zitten of staand praten. (Minimum relevant tot 63 bezoekers)
9. Controleer voorafgaande aan het evenement of het ventilatiesysteem in de juiste stand staat.
10. Controleer tijdens het evenement met CO₂-metingen of er voldoende ventilatie is volgens de methode uit hoofdstuk 3.

³ Zie bijlage Rapport BBA Binnenmilieu voor verwijzingen

Persoonlijke bescherming

Onderzoeksvragen

- Wat is de beleving ten aanzien van het gebruik van een mondkapje? (via Close app)
- Wordt het mondkapje gedragen als hier actief op geattendeerd wordt bij het betreden van horecaplein?

Aanbeveling

11. Mond-neus maskers worden aanbevolen continue gedragen te worden in de risiconiveaus Ernstig en Zeer Ernstig
12. Op basis van de resultaten bevelen wij aan om wel desinfectiemiddelen beschikbaar te stellen bij de entree van het evenement en op diverse locaties op het terrein. We zouden dit echter in verband met de doorstroom en kans op verhoging van contactmomenten niet verplicht stellen bij bijvoorbeeld de ingang van het evenement.

Reiniging en desinfectie van oppervlakken en materialen

Hier is in de type pilots geen onderzoek naar gedaan.

Kwetsbare groepen

Kwetsbare groepen waren uitgesloten van deelname aan de type VI evenementen.

Aanbeveling

13. Gezien de vaccinatiegraad zouden wij dit in de reguliere evenementen niet adviseren.

Sneltesten

Onderzoeksvragen

- Is de decentrale sneltest logistiek toepasbaar?
- Is het mogelijk om deze op de dag zelf uit te voeren, waarbij voorafgaand aan de testuitslag het aantal reisbewegingen en de reisafstand zo beperkt mogelijk is?
- Hoe reageren bezoekers op de test en een eventueel positief testresultaat?

Resultaat

Het testen via Testen voor Toegang heeft goed gefunctioneerd. Er zijn geen meldingen van storingen of vertragingen geweest. De controle via de CoronaCheck app heeft ook goed gefunctioneerd.

Aanbeveling

14. De aanbeveling uit de eerste fase staan ook bij dit type evenementen.

Risicoanalysemodel

Uiteindelijk draait het onderzoek in de pilots van Fieldlab Evenementen om beantwoording van de hoofdvraag: “Hoe beperken we het restrisico dat ontstaat door evenementen?”

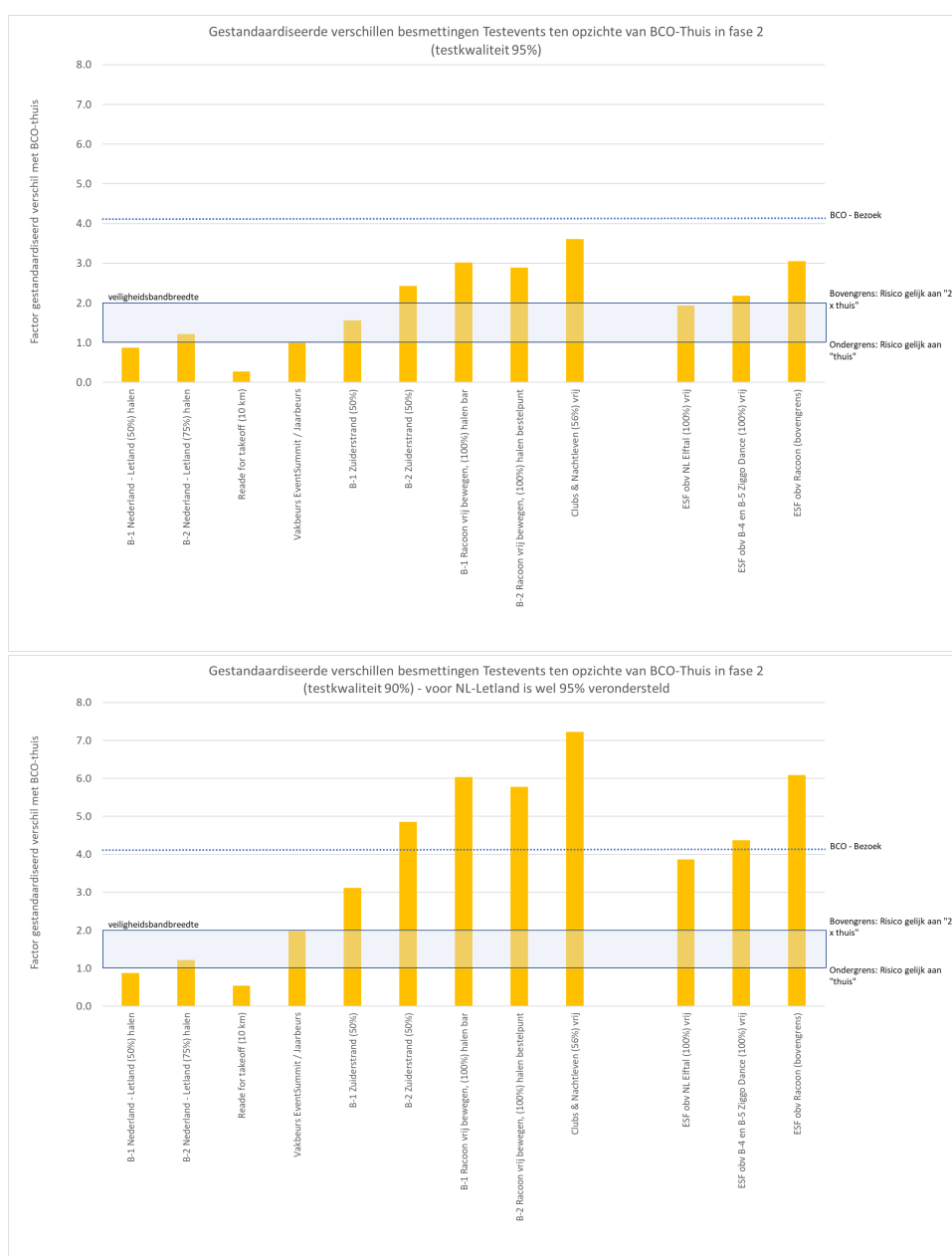
Impact van bouwstenen op risico

In bijlage 2 is de uitgebreide risicoanalyse van TU Delft te vinden⁴.

Resultaat

Het risico op besmetting (en dientengevolge hospitalisatie of overlijden) is bij dit type evenementen laag. Het is op basis van het risicomodel net zo veilig om deel te nemen aan een van deze evenementen als om thuis te zijn bij een testkwaliteit van 95% en binnen de veiligheid bandbreedte van 2x risico thuis bij een test kwaliteit van 90%.

Risicoverhouding van Type VI evenementen

⁴ Zie bijlage 2 – Risicomodel TU Delft

Aanbeveling

15. Op basis van het risicomodel zijn evenementen mogelijk, ook met loslaten van generieke maatregelen, waaronder de 1,5 meter, bij elk risiconiveau. Wij adviseren om de maatregelen uit de bouwstenen die zijn meegenomen in het risicomodel te gebruiken voor de organisatie van evenementen. Testen vooraf en intelligent inrichten van het evenement op basis van de locatie bieden een voldoende veilige omgeving.

Aanbevelingen

Nr en bouwsteen	Aanbeveling
1. Triage	Advies is om bij hoge risiconiveaus (zorgelijk en hoger) een sneltest dichtbij huis op te nemen in de customer journey, zodat er ook een beschermend effect op de reisbewegingen ontstaat.
2. Triage	In de customer journey werken de triagevragen op ongeveer vier uur van het evenement als een reminder, om weloverwogen de keuze te maken om wel of niet op reis te gaan. Dit moet onderdeel zijn van de communicatie met de bezoeker.
3. Tracking	Door wettelijke beperking (privacy) op het uitwisselen van gedetailleerde persoonsgegevens, t.b.v. zeer gedetailleerd BCO bij een eventuele besmetting, advies goede afspraken te maken met lokale GGD (en via hen landelijk) om te ondersteunen bij BCO.
4. Tracing	Standaard direct na aanschaf van een toegangsbewijs een oproep om de Coronamelder app te downloaden, ter vereenvoudiging van BCO.
5. Tracing	Vastleggen protocol met landelijke GGD: een protocol te bespreken waarin wordt opgenomen: Vraag naar evenementenbezoek, inclusief subcategorie waartoe men als bezoeker behoorde. Check op CT waarden in verband met oude besmettingen. Afspraak tussen evenementorganisator en GGD om bezoekers te mailen als ondersteuning voor BCO. Vanuit de organisatoren van de evenementen moet er een goede voorziening zijn om contact op te kunnen nemen met bezoekers op aangeven van de GGD voor BCO.
6. Bezoekersdynamiek	Op basis van de contactresultaten bevelen wij aan onderscheid te maken bij risiconiveaus. <ul style="list-style-type: none"> a. In het risiconiveau Waakzaam en Zorgelijk kunnen Type VI evenementen plaats hebben met 100% bezetting. b. In het risiconiveau Ernstig wordt dit terug gebracht naar 75% en in Zeer Ernstig naar 50%. c. In risiconiveau Zeer Ernstig zonder toepassing van plenaire sessies of shows d. In risiconiveau Ernstig met aanvullende maatregelen bij plenaire sessies of shows conforme Type I evenementen.
7 en 9. Luchtkwaliteit	Zorg voor goede controle op de ventilatievoorzieningen, voorafgaand aan en tijdens het evenement
8. Luchtkwaliteit	Pas het aantal bezoekers aan aan de norm van 24m ³ per persoon per uur, verse lucht vanaf risiconiveau Zorgelijk. In risiconiveau waakzaam geldt de norm uit het bouwbesluit met als minimumnorm: Minimaal 1.500m ³ /uur bij een passief (typel) evenement waar bezoekers stil zitten of stand praten.
10. Luchtkwaliteit	Zorg voor metingen van de luchtkwaliteit op de avond zelf.
11. Persoonlijke bescherming	Mond-neus maskers worden aanbevolen continue gedragen te worden in de risiconiveaus Ernstig en Zeer Ernstig
12. Persoonlijke bescherming	Op basis van de resultaten bevelen wij aan om wel desinfectiemiddelen beschikbaar te stellen bij de entree van het evenement en op diverse locaties op het terrein. We zouden dit echter in verband met de doorstroom en kans op verhoging van contactmomenten niet verplicht stellen bij bijvoorbeeld de ingang van het evenement.
13. Kwetsbare groepen	Gezien de vaccinatiegraad zouden wij adviseren om geen onderscheid te maken tussen kwetsbare en niet-kwetsbare personen.
14. Sneltesten	Sneltesten decentraal te organiseren. Bezoeker zo dicht mogelijk bij huis testen. Hierdoor wordt dan geen onnodige reisbeweging gemaakt bij een

	eventuele besmetting. Tevens kan de capaciteit op die manier beter gespreid in ingezet worden en beïnvloedt dit niet de logistiek of bezoekersstromen bij de locatie van het evenement.
15. Risicomodel	Op basis van het risicomodel zijn evenementen mogelijk, ook met loslaten van generieke maatregelen, waaronder de 1,5 meter, bij elk risiconiveau. Wij adviseren om de maatregelen uit de bouwstenen die zijn meegenomen in het risicomodel te gebruiken voor de organisatie van evenementen. Testen vooraf en intelligent inrichten van het evenement op basis van de locatie bieden een voldoende veilige omgeving.